

# Macht corrumpeert, liefde maakt heilig

– Radha Burnier

**Men zegt dat macht corrumpeert, en dat absolute macht absoluut corrumpeert. Er bestaan vele vormen van macht: hersenmacht, geldmacht, statusmacht, machinemacht enzovoort. Alle vormen van macht verblinden mensen en zetten hen op een kwaadaardig pad van wreedheid en uitbuiting. Het gevoel van macht is koppig en versterkt het ego-bewustzijn van het lagere verstand. Zelfs goede mensen worden misleid door het maya dat macht is.**



De hang naar macht toont zich evenzeer in kleine als in grote zaken. Het zorgt ervoor dat mensen in posities van gezag in een gezin, een school of een zaak, neerbuigend gaan praten tegen anderen, lagergeplaatsten. Het leidt ertoe dat mensen in een sterke maatschappelijke positie zich belangrijk gaan voelen. Degenen die intellectueel of anderszins vaardiger zijn dan hun naasten denken dat zij macht hebben. Maar zoals wij weten ‘veranderen’ alle vormen van macht ‘in stof en as in de mond’, want zij die lijden veroorzaken, moeten zelf lijden, volgens de Wet.

De menselijke geschiedenis getuigt ervan dat macht het hart ineen doet schrompelen. Genadeloze uitbuiting en onderdrukking van zwakkeren - gevangenen, gekoloniseerden, afhankelijken, vrouwen, kinderen en dieren - is onafgebroken aan de gang door de eeuwen heen. Is er dan geen mogelijkheid tot emancipatie vanuit de cyclus van lijden die daardoor geschapen wordt, niet alleen voor de slachtoffers, maar ook voor hen die verblind zijn en harteloos worden?

Er is een nieuw soort toerisme gaande, dat mensen, vooral zwarten uit Amerika, naar West Afrika brengt, het land van hun voorouders. Zij zien, uit de eerste hand,

het bewijs van de duivelse gedragingen begaan door mensen die aasden op geldmacht. Het allereerste verslag van een slavenaankoop dateert, zegt men, uit 1503. Vanaf toen tot het midden van de negentiende eeuw werden zo'n zes miljoen mensen gevangen genomen door handelaren in samenwerking met plaatselijke stamhoofden. Van hen overleefde slechts een klein deel; het totale aantal dat onder ellendige omstandigheden stierf tijdens hun gevangenschap en transport liep in de miljoenen. De toeristen huilen vaak bittere tranen wanneer zij de donkere, bedompte kerkers zien waar de slachtoffers opgesloten werden totdat een schip aankwam, en de instrumenten die gebruikt werden om hen te brandmerken, en de ene deur 'waardoor geen terugkeer mogelijk was' om ze in de scheepsruimen te stoppen.

In de twintigste eeuw heeft de geschiedenis zich herhaald. In Europa, China, Afrika, Cambodja, Zuid-Amerika enzovoort, heeft de machtsmanie van monsterlijke mensen met absolute macht zichzelf vervuld door het martelen, uithongeren en aflachten van miljoenen mensen. Elke dag wordt in de hele wereld dezelfde minderwaardige behandeling op talloze dieren toegepast.

In verscheidene gebieden ter wereld worden jonge opgroeiende vrouwen opgesloten en in afzondering (purdah in India) gehouden. Zij hebben niets in te brengen over hun leven. Meisjes krijgen minder te eten en vaak geen onderwijs na de basisschool. Vrouwen worden verkracht, geslagen, verbrand of verkocht omdat er niemand is om hen te beschermen, noch hebben zij de middelen om zichzelf te onderhouden als ze erin zouden slagen weg te lopen.

In bepaalde tijden werden slaven beschouwd als bezittingen die verzorgd moesten worden, maar nu is dat veranderd. Enorme aantallen arme mensen worden misleid door aanbiedingen van lucratieve betrekkingen in verre oorden en gedwongen te werken in weerzinwekkende omstandigheden. Wat zij verdienen wordt weggestreept tegen de kosten van de reis,

voedsel en andere kosten, om ervoor te zorgen dat zij voortdurend schulden hebben en overgeleverd zijn aan hun meesters, die ontzettend rijke multinationals of hun zetbazen kunnen zijn. Een verslag over dit onderwerp vermeldt: 'Ook al doordringt de vrije markt de wereldeconomie, zij brengt niet noodzakelijkerwijs democratie, mensenrechten of verbeterde leefomstandigheden met zich mee'. Dit soort slavenarbeid bestaat in Brazilië, India, de Golfstaten en zelfs in Parijs en andere Europese hoofdsteden, waar meisjes uit arme gezinnen in onderontwikkelde gebieden als hulp in de huishouding aangenomen worden.

In toenemende aantallen worden kinderen en adolescenten seksueel misbruikt en gestraft als zij zich niet onderwerpen. In Zuid-Afrika is onlangs vastgesteld dat veel schoolmeisjes uitgebuit worden door onderwijzers en naaste familie. Maar het verhaal verschilt weinig van dat in andere landen.

Er is een volkomen verschillend soort macht die de enige macht is die de moeite van het hebben waard is, omdat het geen lijden tot gevolg heeft. Deze macht wordt nooit opgelegd of ten toon gespreid en heeft niets te maken met persoonlijke wil. Het is een stralende kracht die allen die ermee in aanraking komen heilig maakt en zegent. Dit is de macht van de Liefde.

De liefde probeert niets te bereiken. Zij spant zich niet in om indruk op anderen te maken. Zij veroorzaakt geen pijn, noch overheerst zij, maar zij inspireert altijd. De macht om 'niets in de ogen der mensen' te zijn is de macht van de liefde. Zoals G.S. Arundale schreef, de liefde zegent hen die lijden en hen die lijden veroorzaken. Het is misschien goed om zijn oproep te memoreren in deze tijden van intens lijden en wreedheid:

*'O Macht van de Liefde! Wij beloven u onze trouw, wetende dat alleen de liefde de wereld kan verlossen. Wij roepen uw zegen aan over allen die trachten u te dienen. Wij roepen uw zegen aan over allen die lijden*

moeten ondergaan, opdat zij vreugdevol hun opgenomen zijn in uw liefde mogen ontdekken, zelfs temidden van hun lijden. Wij roepen uw zegen aan over allen die doelbewust lijden veroorzaken, opdat zij ertoe gebracht worden terug te keren tot u en u te dienen’.

### Het moment van de dood

Herhaaldelijk worden er vragen gesteld over de theosofische zienswijze betreffende orgaantransplantaties en andere moderne technologieën. Het beleid van de Theosofische Vereniging is dat zij geen officieel standpunt inneemt over dit soort zaken. Zij geeft alleen een aantal leidende principes aan, en laat het over aan individuen en groepen om deze te interpreteren en toe te passen. Maar voor degenen die zich zorgen maken over zaken als orgaantransplantaties zijn bepaalde belangrijke beweringen uit *De Mahatma Brieven* misschien interessant. De Mahatma KH schreef over het stervensproces:

‘Zelfs een *waaninnige*, of iemand in een aanval van *delirium tremens* zal op het tijdstip van zijn dood dit ogenblik van volmaakte helderheid hebben, hoewel hij niet in staat is dit tegen de aanwezigen te zeggen. De man mag misschien dood lijken. Maar vanaf de laatste polsslag, vanaf en tussen de laatste harteklop en het moment waarop de laatste vonk van dierlijke warmte het lichaam verlaat - *denkt het brein* en doorleeft het *Ego* in die luttele korte seconden opnieuw zijn hele leven. Spreek fluisterend, U, die bij een sterfbed bijstand verleent en zich in de plechtige tegenwoordigheid van de Dood bevindt. U moet vooral de stilte bewaren onmiddellijk nadat de Dood haar klamme hand op het lichaam heeft gelegd. Spreek fluisterend, zeg ik, om de rustige stroom van gedachten niet te verstoren, en het Verleden niet te hinderen, dat druk doende is zijn weerkaatsing op de Sluier van de Toekomst te werpen’. 1)

Elders wijst dezelfde verheven auteur erop dat dit gevoel, dat het sterkst is op het kritieke moment van de overgang van de fysieke naar de innerlijke regionen de

vormgever zal worden van ons wel of wee, ‘het *levensbeginsel* van ons toekomstig bestaan’. 2)

Het wordt duidelijk uitgelegd in de passage waaruit de bovenstaande aanhaling (zie noot 1)) is gehaald, dat de laatste gedachte onwillekeurig is, dat de indrukken en gedachten die het sterkst waren tijdens het leven op het stoffelijk niveau dat geëindigd is, die indrukken zijn die naar boven komen terwijl het brein beeld na beeld omhoog stuwt in een paar korte terugblikken die het bewustzijn verlichten. Daarom kan het belang van een zuiver en goed dagelijks leven niet genoeg benadrukt worden. Het advies van KH is: ‘Wij moeten op onze handelingen letten en onze hartstochten en begeerten gedurende onze hele aardse loopbaan onder controle houden’, zodat onze laatste gedachten en verlangens niet ongunstig zijn voor toekomstige vooruitgang.

Wat is in dit licht gezien, de situatie van de patiënt die slachtoffer wordt van moderne medische technologie en die hulpeloos ligt met slangetjes en medicamenten in zijn stervend lichaam gepropt, of wiens organen verwijderd worden, of wie een nieuw orgaan in zijn lichaam krijgt, wanneer het ogenblik van terugblik en helderheid optreedt? Ofschoon het vanuit het materiële oogpunt het beste lijkt om het lichamen bestaan te rekken, is het de vraag of het wel verstandig of gewenst is om in te breken in het ernstige en gewijde ogenblik, wanneer de ziel de gelegenheid krijgt te begrijpen wat waarlijk goed is. Geniet de orgaandonor of de ontvanger ervan enig voordeel, vanuit spiritueel oogpunt bezien?

### Noten

1 Adyar edn., p. 167; De Mahatma Brieven, brief 23B, (17), p.185.

2 Adyar edn., p. 124; De Mahatma Brieven, brief 20C, p.139.

Uit: *The Theosophist*, december 2000

Vertaling: A.M.I.